

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**



Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етика бізнесу

Освітня програма: Будь-яка

Спеціальність: Будь-яка

Галузь знань: Будь-яка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Етика бізнесу
Освітня програма	Будь-яка
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	Будь-яка
Галузь знань	Будь-яка
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	Другий / другий
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/cbf16411080314e6c7e4

2. Опис дисципліни

Метою викладання дисципліни «Етика бізнесу» є формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі менеджменту підприємницької діяльності в цілому та етики бізнесу зокрема, розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів та технологій підвищення ефективності управління бізнесом завдяки правильному використанню менеджерами різних рівнів філософських та етичних принципів ведення бізнесу та створення цілісної системи соціально-психологічного управління бізнес-процесами конкретного підприємства. Допомогти студентам ґрунтовно, на основі реальних прикладів з історії функціонування підприємницької діяльності, осмислити усю палітру етико-бізнесових концепції сучасності, окреслити визначальні риси сучасного філософсько-комерційного мислення, методології, усвідомити місце і роль етики бізнесу у контексті світоглядного знання, засвоїти її найбільш значущі ідеї.

„Етика бізнесу” читається студентам другого курсу всіх спеціальностей. В межах лекційного викладу та семінарської практики з „Етики бізнесу” акцент робиться на історико-філософській складовій напрямів думки, а також на опрацюванні ключових ідей та понять, аналізі сучасних підходів до найважливіших етичних проблем.

Курс лекцій присвячено основним тенденціям, характерним для розвитку етики бізнесу новітнього часу, поєднання етики і теорії бізнесу, теорії моделей підприємства і бізнесу, етичні погляди на підприємництво, етика бізнесу і мораль людини, соціологія і етика підприємництва, управлінська етика. Зміст семінарських занять цілком корелює з лекційним матеріалом, оскільки їхня мета полягає у поглибленому вивченні матеріалу, що, як передбачається, дозволить студентам виробити власну світоглядну позицію. Завдання, які покликана вирішити пропонована дисципліна, включають не лише засвоєння певних знань з таких галузей етики та менеджменту, як історія етики та моралі, комунікативна етика, але й набуття студентами вмінь опрацьовувати самостійно навчальну літературу, критично мислити та висловлювати свою точку зору на світоглядні питання. Курс зорієнтовано на творче осмислення досягнень сучасної етики бізнесу, виховання у студентів мислення і вміння наукового аналізу стосовно до потреб сучасного життя та змін у суспільній свідомості. Курс спрямовано на забезпечення логіко-методологічного рівня досліджень, ознайомлення студентів з правилами і законами ведення морально ґрунтовного підприємництва, враховуючи особливості підготовки бакалаврів, забезпечити глибоке засвоєння специфіки етико-філософського осягнення дійсності, високу світоглядно-методологічну та моральну культуру студентів. В бізнесі дилетант або некомпетентна особа не можуть жити в згоді ні з вимогами бізнесу, ні з вимогами етики

Компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту,

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички..

Програмні результати навчання

Студенти повинні *знати*:

категорії етики бізнесу та філософії підприємницької діяльності; природу відповідальності бізнесменів; методи формування та функціонування механізмів адміністрування у процесі управління підприємницькими структурами; сукупність функцій і методів адміністрування, що зумовлюють відповідні управлінські взаємовідносини в органах управління організацій різних форм власності і різних сфер підприємництва та між ними і суспільством

У процесі вивчення курсу «Етика бізнесу» студенти засвоюють передбачені програмою знання і на цій основі набувають необхідних вмінь і навичок достатньо глибоко аналізувати різноманітні події, процеси і явища зі сфери етики бізнесу та робити відповідні власні судження і висновки.

Зокрема, студенти повинні *вміти*:

вільно володіти понятійним та термінологічним апаратом навчальної дисципліни; Демонструвати

належний рівень знань із найновіших теорій, методів і практичних прийомів управління, Розуміти наукову і практичну літературу, нові досягнення в управлінській теорії та практиці, здійснювати внесок у їх розвиток Володіти навичками, достатніми для проведення власних досліджень та прийняття управлінських рішень Вміти застосовувати інформаційні технології в сегменті написання роботи. Знати особливості й структуру сучасних інформаційних технологій.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1 Предмет етики бізнесу, її значення та основні поняття	Розкрити поняття «етика» та «бізнес», основні відмінності між ними; виокремити спільне та відмінне у філософії та науки, філософії та мистецтва, філософії та релігії; окреслити найважливіші риси філософського знання; ознайомитися з функціями філософії та системою філософського знання	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
2.	Тема 2. Етика бізнесу новітнього часу	З'ясувати світоглядні зміни при переході від античності до середньовіччя, особливості апологетики та патристики, схоластики та містики; ознайомити з характерними рисами філософії доби Відродження. З'ясувати особливості епохи та світогляду Нового часу, розглянути методологічні ідеї Ф.Бекона та Р.Декарта; ознайомити з представниками філософії Просвітництва; окреслити основні ідеї представників німецької класичної філософії. З'ясувати відмінності між класичною та некласичною філософією; розкрити зміст філософських ідей А.Шопенгауера та С.Кіркегора; ознайомитися з особливостями некласичної філософії 19 ст. та сучасної некласичної філософії; розглянути класифікацію напрямків філософії ХХ-ХХІ ст.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
3.	Тема 3 Поєднання етики і теорії бізнесу	Розглянути проблему людини у етиці; провести відмінність між поняттями «людина», «індивід», «особа», «особистість», «індивідуальність»; розкрити поняття «культура» та «цивілізація»; окреслити особливості філософського осмислення суспільства та проблем філософського осмислення історичного процесу.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
4.	Тема 4 Теорії моделей підприємства і бізнесу	Ознайомити з провідними онтологічними проблемами; розкрити сутність фундаментальності категорії буття; розглянути історичні інтерпретації буття; розкрити рівні, форми та прояви буття.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
5.	Тема 5. Етичні погляди на підприємництво	Визначення правильна мова, ділова бесіда, мова, 3 типи мовлення . Мовні трафарети, для чого вони потрібні, основні вимоги до ділової розмови, помилки в мові ділової людини, основні якості професійно поставленого голосу . Визначення риторика, суть ораторського мистецтва,	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі

		лексичні засоби виразності Що належить до композиційних прийомів мови.	
6.	Тема 6. Етика бізнесу і мораль людини	Що таке етика ділового спілкування. У чому відмінність формального і неформального стилів спілкування. Назвіть зв'язок між етикою і мораллю . Назвіть загальні етичні принципи в трьох моделях ділового спілкування. Дайте визначення подвійної моралі . Що включає в себе поняття "діловий етикет".	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	50
Тести	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальн ої роботи	Навчальні тижні																	Раз ом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські заняття			10			10			10			10			10			50
Тести				10						20						20		50
Всього на тиждень			10	10		10			10	20		10			10	20		100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Система дистанційного навчання університету
1. Єлізарова І. А. Стиль ділового успіху. Навчальний посібник -К.: Кондор, 2007 - 160с. 2. Зубов В. Філософія підприємництва / В. Зубов, Л. Кривега, А. Косих. – Запоріжжя: Дінас, 2000. – 189 с. 3. Котлер Філіп, Лі Ненсі. Корпоративна соціальна відповідальність. — К.: Агенція «Стандарт», 2005. – 560 с. 4. Організаційна культура та корпоративний імідж підприємства: навч. посібник / Т.О. Дяченко, Л. І. Скібіцька – К.: Освіта України, 2011. — 248 с. 5. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин. Навчальний посібник -К.: Кондор, 2007 - 356с. 6. Скібіцький О. М., Матвеев В. В., Скібіцька Л. І . Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності / Навчальний посібник. — К.: Кондор, 2011. — 912 с. 7. Скібіцький О. М., Матвеев В. В., Жаворонков В. О. Соціально психологічні аспекти. Менеджмент підприємницької діяльності / Навчальний посібник.—К.: Кондор, 2011.—786 с 8. Персональний брендинг / Ф. Котлер, И. Рейн, М. Хэмлин и др. – М.: Издательский дом Гребенникова, 2008. – 400 с. 9. Ястремська, О. М. Бренд-менеджмент / О. М. Ястремська; Харківський національний	

економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 163 с

Додаткова

10. Статінова Н. П., Радченко С. Г. Етика бізнесу: навчальний посібник. – К.: КНТЕУ, 2001. – 280 с.

11. Барановський В. Ф., Скворцова Т. Г. Етика бізнесу: навчальний посібник. – К.: Видавець Паливода А. В., 2008. – 200 с.

Інформаційні ресурси

12. Інтернет-портал: Етика сьогодні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.etica.in.ua>

13. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=600>

1.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства Вул. Т. Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, Факультет психології, каб. 503, телефон: +380342596015; сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ ; електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Рохман Богдан Михайлович
Контактна інформація викладача	bogdan.rokhman@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання
Пропуски занять (відпрацювання)	Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій (не пізніше одного тижня після пропущеного заняття).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	На період дії військового стану допустиме відхилення від дедлайнів в розумних межах
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідною поведінкою вважається будь-який вид паління в приміщеннях університету, поява в стані наркотичного чи алкогольного сп'яніння, публічна лайка, вияви ксенофобії, расизму, інші різновиди нетерпимості.
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – написання есе на

	довільну тему в межах тематики дисципліни.
Неформальна освіта	Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу

Викладач

Рохман Б.М..